

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ : ೧೭

ಸಂಖ್ಯೆ : ೧೨

ಶಾಲಾಹನ ಶಕ ೧೯೩೯, ಶ್ರೀ ಹೇಮಲಂಕ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಫಾಲ್ಗುಣ-ಚೈತ್ರ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೨: ಸುದ್ದಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು,

ಪುಟ ೩: ಸುದ್ದಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಳದಿಂದ

ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ

ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು ದಾವಾದ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದ್ದು ಈ ಅಪೀಲಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಂತೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೌದೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಆಜ್ಞೆ ೪೧ ನಿಯಮ ೧೧(೪) ಕ್ಕೆ ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ಆದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಇದೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠವೊಂದು ಗುರುತಿಸಿತು. ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಾಂಕವೊಂದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ವಾದ ವಿವಾದ ಆಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಈ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ಡಿಕ್ರಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇವು ಅಪೀಲಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಈ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಉಳಿದು ಇತರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ. ಎಂದರೆ ಇತರೆ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಂತೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಬರೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಪೈಕಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೊಂದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲಿನನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿದ್ದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ: ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ

೧೭ನೇ
ವರ್ಷದ
ಪ್ರಕಟಣೆ

ಕಾಲ ವಿಸ್ತರಣೆ: ಕಲಂ ೧೫೧ರಂತೆಯೂ ಅವಕಾಶ

ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ ವಿಧಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಲು ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೧೪೮ ರಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಲಂ ೧೫೧ರಂತೆಯೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಕಲಂ ೧೪೮ ರಂತೆ ಇಂತಹ ಕಾಲಾವಧಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಿನಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರಬಹುದಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೧೪೮ ಹೇಳುವಂತೆ ಸಂಹಿತೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಕಾಲ ಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಇದು ಕಲಂ ೧೪೮ರ ತಿರುಳು. ಗಮನಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಲಂಚಸಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಅವಧಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ. ೧೯೮೨ ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಇದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಗೌಡರ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಲಂ ೧೪೮ ನ್ಯಾಯ ಸಮತೆ (equity)ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೀಗೆ

ಮಾರ್ಚ್ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಮಾಸ. ಈ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್‌ನಿಂದ ಪುರವಣಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪುರವಣಿ ಹೊರಬರಲು ಎಂಬ ಅಶಯದಿಂದ ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ. ಪಿ. ತಿಮ್ಮ ಚಂಗಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ತತ್ಪರಿಣಿತರನ್ನಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಈ ಪುರವಣಿಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಬರಬಿಡ್ಬಾರ. ಬಾರವದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ರಂಗ ನಮ್ಮದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲರುವ ಕೆಲ ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರ ವೃತ್ತಿಯ ಹೊರತಾಗಿ ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕರು ಪರಿಚಯ ಈ ಪುರವಣಿಯ ವಿಶೇಷತೆ ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ. ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

-ಸಂ.

'ಶಿಕ್ಷೆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇರಬೇಕು'

ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಕಡಿಮೆಯೂ ಅಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚೂ ಅಲ್ಲ, ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಸಂಬಂಧಿಕರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆದ ಹೊಡೆದಾಟದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಬಡಿಸಲು ಹೋದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಘಾಯಗಳೂ ಮೂಳೆ ಮುರಿತವೂ ಆದವು. ಹೊಡೆತ ತಿಂದವರ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನದಂತೆ ಪೊಲೀಸರು ಹೊಡೆದಾಟ ಮತ್ತು ಕೊಲೆ ಯತ್ನದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ದೋಷಾರೋಪಣಾ ಪಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮೂವರು ಆಪಾದಿತರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಎದುರಿಸಿದರು. ಈ ಮೂವರೂ ಕೊಲೆಯ ಯತ್ನದ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ ಬಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಆದರೆ ಹೊಡೆದು ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಘಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬಡುಗಡೆ ಆಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಯಿತು. ಈ ಇಬ್ಬರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಮೊದಲೆ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿನ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಕಾರವಾರದ ವಿಚಾರಣಾ ಸೆಶನ್ಸ್ ದಾವಾ ಹೂಡುವ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ

ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡುವ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾನೂನಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತವೊಂದನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ.

ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸು ತನ್ನ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ತಾನೇ ದಾವಾ ಹೂಡಲಾರ. ಅವನ ಪರ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತ (next friend) ಎಂದರೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಲ್ಲಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಾವಾ ಹೂಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಪರ ದಾವಾ ಹೂಡುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದವನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದೇನೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಅಲ್ಲ, ಎಂದಿದೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ.

ಭಾರತದ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತಕ್ಕೆ ಕಾಲಡದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತ. ಇಂತಹ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ತಾನೇ ಯಾವ ಕರಾರನ್ನು ಮಾಡಲಾರ ಅಥವಾ ದಾವಾ ಹೂಡಲಾರ. ಇದು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಇರುವ ಮಿತಿ.

ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಆಜ್ಞೆ ೩೧ ನಿಯಮ ೧, ೩, ೭, ೭, ೯, ೧೨ ರಿಂದ ೧೪ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬನಿಲ್ಲದೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ದಾವಾದ ವಾದಪತ್ರವನ್ನು ದಾಖಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಡಬೇಕು. ಅದರ ಅರ್ಥ ದಾವಾ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದ ನಿಯಮಗಳು, ಈ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ವಿರೋಧಿಸುವಂತೆ ಇರಬಾರದು. ನೆನಪಿಡಿ, ಈ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳೂ ದಾವಾ ಹೂಡುವ ವಾದಿಯ ಸ್ನೇಹಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು ಎಂದು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಿದ್ದೂ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು ಹೀಗೆ : ನಾಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಇಬ್ಬರ ತಂದೆ ಕೆಂಪಯ್ಯ. ಈ ಕೆಂಪಯ್ಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಸ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಚೌಡಮ್ಮನಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದರು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ದಾವಾ ಹೂಡಿ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಯ್ಯ ಅವಿಭಾಜಿತ ಏಕ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಸಾರಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಕೋರಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಂಪಯ್ಯ ಚೌಡಮ್ಮನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲೂ ಕೇಳಿದರು. ಈ ದಾವಾ ಹೂಡುವಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಇನ್ನೂ ಅಪ್ರಾಪ್ತ (೧೭ ವರ್ಷ). ಹಾಗಾಗಿ ನಿಂಗಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು.

ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾವಾ ವಜಾಗೊಂಡಿತು. ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಾವಾವನ್ನು ದಾದಿಗಳ ಪರ ಡಿಕ್ರಿ ಮಾಡಿತು.

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

-ಸಂ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲಂಘನೆ - ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನೆ

ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಂತೆ (status quo) ಇಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ತನ್ನದೆ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಮುರಿದು ವಿವಾದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಪಕ್ಷದಾರರೊಬ್ಬರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವರೂಪದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಆಪಾದಿತಳಿಗೆ ಅವರ ೩೩ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸರಳ ಸೆರೆವಾಸ ಮತ್ತು ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

೧೯೧೭ರ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನಾ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨(ಬಿ) ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವರೂಪದ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ನಿಂದನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದು, ತಾನೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ವಚನವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನೆಯ ವಿಧಗಳು.

ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದ ಆರೋಪಿ ಸಿವಿಲ್ ವ್ಯಾಜ್ಯವೊಂದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಗಾರಳು. ಅಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಸ್ವತ್ತು ವಿವಾದದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಆರೋಪಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನೆಯ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದಾಗ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೆಡವಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಚನ ನೀಡಿದರು. ಈ ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರು. ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನೆಯ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿದಾಗ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅವರನ್ನು ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ಸಾರಿತು.

ವಕೀಲರು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಯಾವುದೇ ಸುದ್ದಿಯ ಮೂಲ ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪಿನ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರೂ. ೫೦೦/- ಪಾವತಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಂದಾಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: ಕೆ.ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು/ ಸಿ.ಎಂ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು/ ಅನು ಚಂಗಪ್ಪ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, anuchengappa@rediffmail.com ವೇದಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಕೋರಿದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನದೇನಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಒಳಸಂಚಿನ ಸಾಬೀತಿಗೆ ಆಪಾದಿತನ ನಡವಳಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂಶ

ಅಪರಾಧ ಒಂದನ್ನು ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಒಳಸಂಚು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದರ ಗೃಹಿಕ ಮತ್ತು ಇದರ ಸಾಬೀತು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದೊಂದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಪರಾಧ ಎಸಗುವ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಒಳಸಂಚನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಅಪರಾಧಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಯಿಬಿಡರು. ಪೊಲೀಸರು 'ಪೊಲೀಸ್ ವಿಧಾನ'ಗಳಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೇನೂ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿವುಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯೇ. ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ಅಪರಾಧಿತ ಕೃತ್ಯಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಒಳಸಂಚು ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೧೨೦ ಬಿ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಒಂದು ಅಪರಾಧ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಅಪರಾಧ ನಡೆದಿದೆಯೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುವುದು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿದ್ಧಸೂತ್ರ ಒಂದು ಈಗಾಗಲೇ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಒಳಸಂಚಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಸಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತರ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಸಂಚಿನ ಸಾಬೀತಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು ಆಪಾದಿತರ ನಡವಳಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರಕ ಅಂಶಗಳು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. ೨-೮-೨೦೧೭ರ ರಾಜೀವ ಪ್ರಕರಣದ ಈ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಒಳಸಂಚಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅದು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ನಡೆದಾಗ ಅಪರಾಧಿಗಳ ವರ್ತನೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕು, ಎಂದಿದೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ.

ರಾಜಿಗೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧರಿರೀರಾ? ಕಾನೂನು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ

ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (Civil Procedure Code) ನಮ್ಮ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕಾನೂನು. ೧೯೦೮ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿ ಆಗೀಗ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡ ಈ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ದಾವಾ ಹೂಡಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮುನ್ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಆಯ್ಕೆ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಕರಣ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಹೀಗಿತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ನೌಕರ ಸಂಖ್ಯೆ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಇಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗಾದರೂ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತೇ? ಊಹಾಂ. ತೀರ್ಮಾನ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ!

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ೨೦೦೨ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಇದರಂತೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ೨೦೦೨ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಇದರಂತೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಎಂಬ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

- ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್,
 - ಸಂಧಾನ (Conciliation),
 - ಲೋಕ್ ಅದಾಲತ್ ಮೂಲಕವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸಂಧಾನ ಮತ್ತು
 - ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ (Mediation)
- ಇವೆ ಆ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳು.

ಪಕ್ಷಗಾರರ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನಗೆ ರಾಜಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರ ಪಕ್ಷಗಾರರನ್ನು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯಾ ವೇದಿಕೆಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಹಲವಿವೆ:

- ರಾಜಿ ಆಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ-ರಾಜಿ ಆಗಲಿ ಬಿಡಲಿ - ನಿಗದಿತ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಅದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಜಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ.
- ಹೀಗೆ ರಾಜಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಪಕ್ಷಗಾರರು ಮಾತಾಡಿದ್ದು ದಾಖಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಇಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಟ್ಟರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನಬಿಟ್ಟ ಮಾತಾಡಲು ಹೆದರಬೇಕಿಲ್ಲ.
- ಅಲ್ಲಿ ಆದ ಸಂಧಾನದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಂಧಾನದಂತೆ ಡಿಕ್ರಿ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗಾಗಿ ಈ ಅಂಕಣ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಕೆಲ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ ಇದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ವಕೀಲರಿಗೂ ಇರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ. - ಸಂ.

- ಡಿಕ್ರಿ ಸಂಧಾನದಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಅಪಿಲು ಹೂಡುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಹೃಸ್ವವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜಿಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಂತೆ.
- ಹೀಗೆ ರಾಜಿ ಆಗುವ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಾದಿ ತುಂಬಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಾದಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಪಕ್ಷಗಾರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿವಾದ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.- ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ.
- ಈ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದಿಂದ ಆಗುವ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಒಂದೆ ಶರತ್ತು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಇತಿಮಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

LRs may continue criminal prosecution

Legal Representatives (LRs) may continue with criminal prosecution even at revision stage, ruled the apex Court recently. The Court had an occasion to interpret the mandate contained in Sec. 302 and provision of Sec. 256 of the Code of Criminal Procedure.

While Sec. 256 speaks of non appearance or death of complainant, Sec. 302 enables criminal Courts to permit any one other than police officer to conduct prosecution.

▶▶ The Court had to dwell into these questions of law in order decide an

Not all grants to SC and ST attract PTCL Act: Kar HC

Not all grants of land in favour of people of Scheduled Castes and Scheduled Tribes attract the rigour of Sec. 3 of Karnataka Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prohibition of Transfer of Certain Lands) ('KPTCL' for short) Act, 1978, ruled the Karnataka High Court recently. The High Court recognised the distinction between land granted at upset price and free grant.

The Court was examining certain orders of the Assistant Commissioner and the Deputy Commissioner, Bengaluru, holding certain purchases made by petitioners in the writ petition as invalid and opposed to the KPTCL Act.

The Court ruled that in order to ascertain the nature of grant the very grant certificate has to be looked into and not merely the title of the document, 'Grant Certificate'.

In 1955 the Government sold certain extent of land in Tobarahalli Village, on the outskirts of Bengaluru to certain Venkatappa, belonging to SC, for an offset price of Rs.100. Subsequently, it was reduced to Rs.25. Upon Venkatappa making payment of the price, a grant certificate was given in his name. subsequently, Venkatappa sold the lands and lands changed many hands since then.

Legal heirs of Venkatappa initiated proceedings for restoration of lands under the Act. Both the authorities, Assistant Commissioner and the Deputy Commissioner ruled in their favour. Being aggrieved, the present owners of the lands approached the High Court under its writ jurisdiction.

At the hearing of the writ petition a judgment of the apex Court in *B.K.Muniraju* of the year 2008 was cited before the Court wherein the apex Court had dealt with the fact situation as in the present case. The apex Court had considered grant in pursuance of upset price or auction price as regular sale and not grant envisaged by the Act. Having noticed the legal position laid down by the apex Court, the High Court decided to follow the same. Since the grant in favour of Venkatappa was for an upset price, the Court set aside the order of both authorities and allowed the writ petitions.

'Fraud' needs pleading

Allegations of fraud need to be pleaded with all its particulars in the plaint, said the Karnataka High Court recently. The Court was considering the question as to how to lay foundation to prove allegations of fraud, misrepresentation, criminal breach of trust, willful default or undue influence in the memo of plaint. The Court said all these allegations need to be pleaded in the plaint with all material particulars as mandated by Order 6 Rule 4 of the Code of Civil Procedure.

"Order 6 Rule 4 mandates that in all the cases in which the party pleading relies on any misrepresentation, fraud, breach of trust, willful default or undue influence, and in all other cases in which particulars may be necessary, particulars shall be stated in the pleading", stated the Court. "...In order to prove the same during the course of evidence", pleadings shall contain detailed particulars of these allegations, further said

29th year of publication

Date of Birth: no declaration beyond three years

A litigant seeking the relief of declaration with regard to the date of birth should prosecute his or her remedy within three years as prescribed under Article 58 of the Limitation Act, said the Karnataka High Court recently. A suit seeking correction and declaration of date of birth is governed by the law of limitation and the claim becomes stale after the time prescribed in Article 58, the Court made clear.

Anyone whose records reflect incorrect date of birth may seek correction or declaration as to the correct date by instituting a suit for declaration. Such suit should be filed within the time prescribed by law, ruled the Court. The law allows such suit to be filed within three years from the date to sue first accrues.

Exercising appellate jurisdiction, the High Court was examining the correctness of a judgment passed by a trial Court declining to grant the relief of declaration sought by a plaintiff.

The plaintiff working in a private company nearing retirement, filed a suit seeking to correct his date of birth. He claimed in the plaint that 29.09.1959 was his correct date of birth and not 21.09.1956 as mentioned his academic records. He filed the suit against the Government and many academic boards and institutions seeking a direction to correct his date of birth in all his academic records. The plaintiff in support of his claim pleaded in the plaint that there was a suit pending between his father and father's brother. After the death of his father, he was brought in as a legal representative therein, there was the marriage invitation card of his parents filed in the said case, after knowing the correct date of marriage of his parents he applied for his Birth Certificate from the Office of the Births and Deaths in Nelamangala, only then did he come to know of his correct date of birth. The plaintiff

Sec.3(2)(v), SC & SC (Prevention of Atrocities) Act, 1989 (as amended in 2016)-mere knowledge of the community of victim of crime-accused liable for punishment

In an appeal challenging conviction of accused for the offence of committing rape on a woman belonging to the protected group under the Act, apex Court made the following clear:

- the un amended Act did not laid stress on intention of accused in committing such offence in order to belittle person as he/she belongs to Schedule Caste or Scheduled Tribe community.
- Under the amended Act there is no stress on intention of accused, but mere knowledge of accused that victim belonged to Schedule Caste or Scheduled Tribe community is enough to bring the act within the four corner of the Act
- Any act committed prior to coming into force of the amended provision is governed by the un amended Act.

Order 6, Rule 17, C.P.C.-Proviso-application for amendment before evidence led by parties-rejection on ground of barred by limitation-sustainable?

Before commencement of evidence in a case, the plaintiff sought for amendment to plaint. The plaintiff sought to include his share in property sold in the year 2000. A dispute arose as to whether the application seeks to include time barred claim. When the matter reached the apex Court, it said

- it if is mere claim for recovery, limitation is three years,
- in any other case, limitation is 12 years,
- the said issue cannot be decided at the time of amendment of pleadings,
- it shall be decided on the basis of merits of the case
- Amendment application is entitled to be allowed without expressing any opinion on the point of limitation.

Sec. 147, Motor Vehicles Act, 1988-theft of vehicle by negligence of driver - whether amounts to breach of policy condition?

The driver of a vehicle gave lift to few passengers who turned against the driver and stole the vehicle. When the stolen vehicle met with accident a question arose as to the liability to pay compensation. The insurer argued that there was a breach of condition when the driver gave lift to passengers in a vehicle where passengers ought not to have been taken.

Supreme Court held that carrying passengers in such vehicle may be breach of policy but not so fundamental to bring the policy to end. The Court termed the act of driver taking passengers on a cold wintry night into the vehicle as 'humanitarian gesture'. The Court also considered that the driver could not have foreseen that the passengers may turn against him.

Appointment on compassionate ground-widow-second wife of deceased employee-whether eligible to be appointed?-Rule, 3, Karnataka Civil Services (Appointment on Compassionate Grounds) Rules, 1996

Whether second wife of a deceased male employee is eligible to be appointed on compassionate ground on his death, was the question that arose before the Karnataka High Court. Since the Government rejected the request of a widow who was the second wife of a deceased male employee, she petitioned to the Court. Agreeing with her, the Court ruled that the expression 'widow' in rule 3 of the Rules should be understood in its natural, ordinary or popular sense and not by qualification of the said expression to the effect that the widow must have been a legally wedded wife of the deceased male Government servant. The Court further said such interpretation is detrimental to the object and purpose of the Rules under consideration. The Court also clarified that when deceased male employee has left behind more than one widow, either of them could claim for appointment on compassionate ground and not necessarily the widow who was the legally wedded wife.

LRs may continue...

appeal by accused persons who challenged an order by Chhattisgarh High Court allowing the application filed by legal representatives in revision filed by complainant. The complainant was prosecuting a criminal case against the accused named therein. The offence alleged against them were under Sec. 420, 467, 468, 471, 120B, 201, and 34, Indian Penal Code. It was alleged in the complaint that after death of owner of a property, his legal heirs had executed certain agreements in the name of the dead man. This, according to the complainant constituted the offence. The complaint was dismissed by the Magistrate holding that prima facie case under Secs. 420, 467, 468, 471, 120B, 201, and 34, IPC is not made out against the accused. The complainant then preferred Criminal Revision Petition before Sessions Court which also met with the same fate. The aggrieved complainant then approached High Court by filing a Criminal Misc Petition.

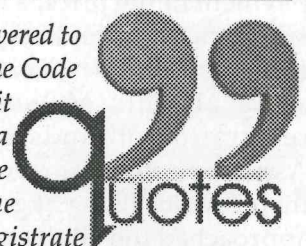
The High Court issued notices to the respondents named in the petition. At this stage, the original complainant died. An application was filed by the legal heirs of the original complainant praying them to be substituted in place of the petitioner. The application was opposed by the respondents. The High Court allowed the application and permitted the LRs of the complainant to come on record for prosecuting the Criminal Misc Petition. Aggrieved by this order, the respondents in the petition came in appeal to the apex Court.

Apex Court noticed that analogous provision to Section 256 of the Code 1973 was contained in Sec. 247 of the Code, 1898. In Sec.247 the proviso was added in 1955 saying that the Magistrate may dispense with attendance of the complainant if the Magistrate does not see the necessity. This proviso according to the Supreme Court "...took out rigour of the original rule and whole thing was left to the discretion of the Court". Sub Sec. (1) of Sec. 256 contains the above proviso in the similar manner, observed the Court. The resultant position according to the apex Court is "...even in case of trial of summons case it is not necessary or mandatory that after death of complainant the complaint is to be rejected, in exercise of the power under proviso to Section 256 (1), the Magistrate can proceed with the complaint". The present case, noticed the Court, was a warrant case. Even if proviso to Sec. 256 is taken to be a bar for continuation of proceedings after the death of complainant, the present case is not affected, reasoned the Court.

The bench then turned its attention to Sec. 302 of the Code. Attention of the Court was also invited to the judgment of 2006 in *Balasaheb K. Thackeray* wherein another bench had considered effect of Sec. 256 and 302 of the Code in similar situation. Having noticed it, the Court did not see any error in the order of the High Court.

"The Judicial Magistrates, who are empowered to summon the accused under Section 204 of the Code of Criminal Procedure, should always keep it in mind that summoning the accused is a serious matter and the criminal law cannot be set into motion as a matter of course. The summoning order must reflect that the Magistrate has applied his judicious mind to the facts of the case and the laws applicable thereto. The order of summoning the accused need not be a speaking order and detailed one. But, it should not suffer from any infirmity or illegality. Where reasons are not assigned, however short it may be, such summoning order would become bad in law. The Magistrates, while issuing process are not required to meticulously examine and evaluate the material on record. However, he is only required to record reasons, however, short, or brief it may be, which indicate the application of mind by the Magistrate. That is all expected from him at that stage."

Karnataka High Court in Mallikarjuna examining the scope of power of Magistrate under Sec. 204 of Cr.P.C

Our Portias

Cornelia Sorabji

Born in Nashik in 1866, Cornelia Sorabji was the first woman graduate from the University of Mumbai. She was then 22 years old. At the age of 28 she was the first Indian to study law at Oxford University, England. However, despite completing the course successfully and despite celebrities like Florence Nightingale taking up her cause, Oxford refused to recognize

First Woman Advocate in India

Cornelia's degree only because she was a woman. Though crestfallen, Cornelia returned to India to dedicate herself to the cause of education and employment of underprivileged women. In her country also, she

was banned from court appearance because she was a woman. Finally in 1923 at the age of 57 she was allowed to practice, thus becoming the first Female Advocate in India. She began her practice in Calcutta and helped more than 600 women and minors who had no access to the legal system. This gutsy woman passed away in 1954, starting a legacy that has evolved over the years to the present day where lady Advocates are on par with their male counterparts.

We have promises to keep...

Before the 1950s girls who wished to study law were laughed at. The legal profession being people oriented, it was not considered 'genteel' for women. Smt. Amruthamma Venkata Rao broke the taboo by enrolling as the first lady advocate in the Mysore Bar on 04-06-1936. Though 1951 onwards more girls studied law, up to mid 1970s, it was an odd lady who enrolled to the Bar. Even those were because a husband or mother forced them to do so. The few gutsy ones who rebelled and joined had to promise that they would not enter politics as in those days, the legal profession was considered the ideal launch pad for a career in politics. Criminal courts were forbidden territory for the lady advocates. It was more of chamber than court practice as a father or brother in the profession seldom allowed them to enter court halls. Families were apprehensive that their daughters would never get married if they joined the profession and hoped their protégés would eventually quit the profession. Few men accepted ladies as their juniors. The ladies themselves lacked confidence. The first lady advocate insisted that she would argue only if everyone left the court hall except the judge and her senior. The Judge actually ordered everyone out and closed the door of the court hall! Then there was the hilarious sight of people peeping through windows and ventilators to catch a glimpse of the lady advocate arguing! Once the lady advocates warmed up to the profession, their male counterparts also became supportive. Judges reprimanded them very lightly as they were very sensitive and would burst into tears bringing tears in the eyes of the judges themselves! Litigants however were not willing to entrust cases independently to lady advocates. In the early 1970s only 4-5 lady advocates practiced regularly. Some took up legal aid for sheer professional exposure. In the 1970s and 80s lady advocates soaked in the chivalry of the Bench and the Bar. Seeing this, litigants were now willing to entrust their cases to lady advocates. The Indian Federation of Women Lawyers (IFWL), Karnataka Branch was the first ever association of lady advocates in Karnataka with Smt. Lalithamma .R as its first President. Up to 1980s, the dropout rate of lady advocates was up to 75%.

The protectionism that their male counterparts extended to the lady advocates was becoming a hurdle to their professional advancement. They were not considered for judicial posts as it was thought that

Special Editorial

Portia in Shakespeare's 'Merchant of Venice' (16th century) is probably the first known woman to appear to advocate in a court of law and that too incognito. The saga of the trysts of Lady Advocates in our own state is also interesting. Many trials and tribulations had to be endured to shed their 'Barbie' image and acquire their sting as 'Bar Bees.' As a part of the Tri Decennial celebrations of the Lahari Advocates Forum, 'Communiqué' pays tribute to the lady advocates of Karnataka and elsewhere in this 'Women's Month' issue in the form of a special page titled 'Our Portias.' There are many achievers in various fields amongst our women lawyers but they are hesitant to come into the lime light. While it is heartening that in an age of selfies and chest beating social network posts we still have such humble individuals, it is hoped they will eventually shed their humility to share their achievements in future so as to inspire others in our profession as also make us feel proud as fellow professionals. I thank the achievers who were gracious to permit us to share their achievements in this page. Here's wishing all Lady Advocates HAPPY WOMEN'S MONTH!

P. Kokila

M. Kokila Sudha

Kokila began her practice in the Mysore Bar about three decades ago. Adventure is in her blood! After doing her Basic and Advanced Mountaineering courses, she has conquered many a mountain and has many firsts to her credit. Kokila was a member of "The Indian Women's First Trans-Himalayan Journey 1997" a 4500KM expedition from Arunachal Pradesh to Siachen Glacier in a record seven months crossing 37 high passes, commemorating the 50th year of Indian Independence. Only 2 other teams in the world have done this Himalayan Traverse so far namely Indian Army (Men) and the Indo-Newzealand Team (Men). Kokila was also a part of "The Women's First Desert Safari 2007" - on International Border from Bhuj - Rann of Kutch - Wagah, supported by the Border Security Force, that entered the LIMCA Book of records for this feat. Kokila has also been a part of the "First Ever Civil Expedition to Indra Col 1997" on Siachen Glacier, the highest battle field in the world. She was also a member of the IMF sponsored All Women Mountaineering Expedition to Sudarshan Parbat (6507 Mts.) in 2002 where all the 10 members of the team summited the peak, overcoming dangers of avalanche and bad weather in the midst of highest snow fall in that area in the history of mountaineering. Kokila was also a part of the team that undertook the "Vijay Rally 1999" an All Woman Mountaineers' Motorbike Rally to Kargil, Batalik and Drass during war covering a distance of 2000 KM. Kokila was also a part of "The Great Indian Women's Rafting Voyage 1994" - 2500 KM from Haridwar to Calcutta in the Ganges. Kokila also participated in the 18th National Veteran Athletic Championship 1996 and won the first position in half marathon -21 Kms, second position- 10 Km road race, second position -5 Km walking race and third Position -10,000 mtr. running race, all the events were held on a single day in April 1996. Popularly called as "Bachendri Pal of Karnataka," Kokila is a recipient of 'The National (Tenzing Norgay) Adventure Award 1997 which is the highest honour given by the Government of India in the field of adventure activities

We have promises to keep...

they would decide a case in favour of the side that shed tears. In 1964 though a lady advocate secured eighth rank in the Munsiff exam, she was only asked about her marital status while her male counterparts were grilled on various aspects of law. She was not selected only because the selection panel decided that the constant transfers would cause inconvenience to her as a lady though she had no issues about it. When this repeated in 1978, the rejected candidate questioned the decision in a Writ that went up to the Supreme Court. In the meantime she got selected once again and thus on 01-08-1980 Smt. T. N. Manjula Devi became the first lady Munsiff and Judicial Magistrate of the First Class in Karnataka. On her first posting in Mandya, people milled into the court hall to catch a glimpse of a lady judge! Smt. Manjula Devi went on to become the first lady Deputy Registrar in the state in 1983, in 1984 she became the first lady Under Secretary to the Government of Karnataka, in 1988 she became the first lady Government Advocate and in 2002 the first designated Senior Counsel in the state of Karnataka. Smt. Lalithamma. R became the first lady notary in Karnataka in 1963, there were only 3 other notaries in the whole state. Smt. S. Pramila Nesargi became the first lady elected member of the Bar Council of Karnataka in 1972 and in 1982 the Chairperson of the Bar Council, the only lady till date in the whole country to occupy the prestigious position. She was also the first lady in the state to secure a Masters degree (ML) in law. In 1974 Smt. P. G. Gouri Kuranga became the first lady Government Pleader in the state and also in 1990 the first lady to hold the post of Secretary of the Karnataka State Commission of Jurists. Smt. Beryle Cardoza became the first lady Assistant Public Prosecutor in the 1970s and in the 1980s Smt. Sheela Mandalkar became the first lady Public Prosecutor in the state. In 1987 Smt. Geetadevi Nagappa was appointed as the first lady judge of Family Court, Bangalore.

Smt. Manjula Chellur was appointed as the first lady District Judge in the state in 1988 and was later elevated to the High Court of Karnataka in 2000 to become the first lady High Court judge in Karnataka and then went on to serve as Chief Justice of the Kolkata and Mumbai High Courts. In 1990 Smt. P. Jayalakshmi became the first lady Central Government Standing Counsel in the state. Smt. V. Vijayamma became the first lady Administrator General and Official Trustee in 2004, in the state of Karnataka. In April 1984 Smt. Hemalatha Mahishi was appointed as the first lady editor of the Kannada edition of the Indian Law Reports. Smt. Vijaya Hanumanthgad and Smt. Gayathri Balu were the first lady assistant editors of the English edition of the Indian Law Reports. Lady Advocates of the Karnataka Bar have also conquered international bastions. Mrs. Sheela Anish is the first Indian to be chosen as the Vice President of (Asia-Australian region) of Federation International De abogadas (FIDA) and then went on to become the first Indian to hold the post of President of the same organisation. Smt. Geetadevi M. P. was a part of the ten member NGO team that went in 2001 to the United Nations when the report of the Indian Government on its activities under Convention on Elimination of Discrimination against Women (CEDAW) was reviewed. She is a notified expert on CEDAW on the panel of the United Nations Development Fund for Women (UNIFEM) and is training various groups all over the world.

It has been a long and arduous journey for the lady advocates in Karnataka and it is their sheer grit and survival instincts that have now made them a force to reckon. Litigants now prefer lady advocates as they are perceived to be more sincere, empathetic and dedicated than their male counterparts. Till mid 1990s women constituted less than 10% of the enrollments. It gradually rose to 20% and 2001 onwards it is more than 40% and growing. Such is the presence of lady advocates in Karnataka that the Karnataka State Bar Council is the first Bar Council in the country to constitute a Sexual Harassment Complaints and Redressal Committee for lady Advocates. As the lady Advocates grow from strength to strength, one is reminded of Alfred Lord Tennyson's words (Ulysses) -

*"I am a part of all that I have met;
Yet all experience is an arch wherethro'
Gleams that untravell'd world, whose margin fades,
How dull it is to pause, to make and end
To rust unburnished, not to shine in use!"*

on par with the Arjun award. She is also a recipient of the 'Kitturu Rani Chennamma Prashasti 2001' awarded by the Government of Karnataka as also the 'Prathibhaa Shree Award in 2003' given by the Government of Karnataka. Kokila is an avid practitioner and instructor of yoga. A firm believer in training young minds, Kokila has visited hundreds of schools and conducted various programmes on adventure activities and environment protection, life skills, leadership, character building and personality development. When this 61 year old does find time from the beckoning of mountains and rivers, she has been dabbling in espousing causes of senior citizens, juveniles and environmental protection as a firebrand lawyer.

Jyoti Mulimani

Jyoti Mulimani is an Advocate practicing in the High Court of Karnataka for more than 25 years. She has won 50 gold, 45 silver and 30 bronze medals at state and national level swimming competitions. The latest feather in her cap is her participation in the premiere open water swimming championship where she secured the third place in the 2.5 Km race at 'Swimathon 2018' on 25th February 2018. Jyoti is also an avid water polo player and is a trained Hindustani vocalist. Jyoti is Government Advocate and on the panel of esteemed organisations. She is a trained mediator and has been associated with the Bangalore Mediation Centre since 2007 and has been recognised by the BMC and State Legal Services Authority as one of the top 10 mediators.

B.J.G. Sathyashree

Sathyashree has been practicing as an Advocate in Bangalore for the last 25 years. She is a versatile athlete. She represented India in the 22nd Malaysia International Senior Open Sports Meet and won a gold medal in 100 metres, silver medal in discuss throw and bronze medal in the marathon walking event. She represented Karnataka and won a silver medal in the National Seniors Athletic Meet held in Bombay in 1988. She is also an avid kho kho, cricket and throw ball player. Sathyashree is also an accomplished poet and writer and has over 10 published poetry books to her credit. She has won several awards including Indira 'Priyadarshini Award,' 'Naadaprabhu Kempegowda Prathiba Puraskara' to name a few. She has also acted in television serials. She has served the Advocate fraternity as Vice President of the Advocates Association Bangalore, Secretary of Lahari Advocates Forum and presently has been elected Secretary of the Bangalore Advocates Literary Union which has a history of over 144 years.

Renuka Devi Deshpande

Hailing from Raichur, Renuka has been practicing law for the past 27 years. A gifted athlete, she represented India and won a silver medal for 200 metres and bronze medal in the 200 metres (both in the above 50 years age group), at the international 27th Open Championships held at Srilanka in 2013. She once again represented India in the 19th Asia Masters Athletics Championship at Singapore in 2016 and stood 6th in the Triple Jump and Steeple chase event. An avid kho kho and Kabaddi player, she is aiming to go to the next world championship to be held in September 2018. Renuka has been awarded the Kittur Rani Channamma award for the yeoman service she has rendered for various causes related to women. She has also received the Nadaprabhu Kempegowda Award in 2015 for her sports achievements. She is also a gifted actor. Renuka has also got a distinction in rifle training. She is very active in Legal aid clinics and legal awareness programmes apart from her regular practice in civil and criminal courts.

Construing the Sounds of the Constitution's Speech: Meanings beyond Text

"Under all speech and writing that is good for anything, there lies a silence that is better."

At the heart of judicial interpretation by which many a time you breathe life into a Constitution lies the task of construing the true meaning and intent of its provisions. This plays a vital role in the endurance as well as the successful working of the Constitution. More significant than what the Constitution says is what it means and what it does. We cannot go only by the text. Even the silence speaks and conveys a message. It is when speech and silence are juxtaposed that we hear a fleeting message-the melody of the Constitution.

The whole of the British Constitution is unwritten. We have Anson's admirable classic -The Law & Custom of the Constitution. Even a written Constitution does not and cannot provide for every conceivable situation. It is customs and conventions that fill the gaps and abeyances. Powers and limitations are implied from necessity or the scheme of the Constitution. Constitutional silences or abeyances are considered as a sign of an advanced constitutional culture, says Michael Foley. They are valuable not in spite of their obscurity but because of it.

The provisions of a Constitution, including its silences, are pregnant with meaning. They have to be sagaciously construed, not lazily assumed or piously hoped. Constitutional silences are functional. Some silences open up possibilities of purposive construction, some are advisedly so left. Laurence Tribe speaks of 'door-closing silences' and 'door-opening silences' and how they impact on constitutional interpretation. In deciding to give meaning to 'the great silences of the Constitution' the issue typically is how to construe not constitutional silence alone, but rather the juxtaposition of constitutional statement in one realm with the absence of statement in an adjacent field. The life of the law has not been logic, it has been experience, said Justice Holmes. Constitutions leave room for time and experience and of necessity they are unfinished. Quite often the words of a Constitution that are to be construed are empty vessels or they have no fixed content. Each generation fills the content in the light of its experience and the mores of the times.

A Constitution has to adjust in response to the felt necessities of the time and the practical needs of government and the society which cannot foresee today the developments of tomorrow in their nearly infinite variety. Courts must leave open the path for succeeding generations to meet the challenges unknown today. 'The Constitution does not say that' cannot

and should not end an argument. Some of the most significant and presently uncontested interpretations have been achieved through doctrinal dexterity and reasoning that bears no obvious connection to the text. This approach is sometimes criticized as leading to uncertainty and arbitrariness. However, adaptability cannot be taken as lack of discipline in judicial reasoning. It is still the Constitution that acquires the necessary interpretative colours. But there should be no violence done to the text by rewriting it. Filling the gaps and construing the words or the silences in the provisions is one thing; rewriting them is quite another. While the former is legitimate and welcome within the permissible parameters, the latter would be quite impermissible and illegitimate.

Almost at the very inception of our Constitution, the Supreme Court construed the right to freedom of speech and expression in Art 19(1)(a) to include the freedom of the Press; later it was

Perspective

V. Sudhish Pai

vsudhishpai@gmail.com

held to include the right to know and know about the antecedents of candidates so that the electorate could exercise their franchise meaningfully. This as also the expansive interpretation of Arts

12, 14, 21 read beyond the text, probed the subtext and plumbed the silences. Again when we speak of the decisions and actions in the name of the President/Governor and their satisfaction, it is really of the Council of Ministers. Art 124 is silent about who should be appointed the Chief Justice, but convention has developed in this regard and the senior most judge is appointed. As has been observed, the silences of the Constitution must be imbued with substantive content by infusing them with a meaning which enhances the rule of law. The greatest example of exploring and voicing the meaning beyond text is the *Kesavananda Bharati* case enunciating the doctrine of basic structure. Constituent power and the language of Art 368 are unlimited. But the Court read implied limitations and held that it does not include the power to abrogate the Constitution or amend its basic features. This is to ensure that the Constitution is not denuded of its core or lose its identity.

This kind of interpretation should be based on compelling considerations and grounded in some words or ideas in the text or its scheme. We should beware of 'hearing' silences when nearly everyone identifies determinative text that fills the relevant field. There can be no fixed rules for all this, the genius is to find the limits. In this delicate act of balancing, in choosing where to draw the line, lies the wisdom and genius of the judge.

Date of Birth...

further averred in the plaint that he issued a notice to the Government to correct the date of birth and then filed the suit when the defendants refused to correct the date. The suit was not opposed by any of the defendants, few defendants merely appeared and others remained ex parte.

The trial Court framed as many as four issues; none pertained to the point of limitation.

The trial Court having come to the conclusion that the plaintiff failed to establish his correct date of birth, dismissed the suit. The Court also held the suit to be barred by the law of limitation.

Felt aggrieved, the plaintiff approached the High Court with first appeal.

The appellant contended that the trial Court did not appreciate one of the documents filed before it, namely, the marriage invitation card of his parents. He further said according to this document, his parents married on 21.06.1956,

therefore he could not have born on 21.09.1956 in a span of three months. He further appealed that his date of birth issued by the appropriate authority has not been looked into by the trial Court.

The Court, in view of the submission, examined the reasoning of the trial Court. The trial Court had reasoned that the suit is barred by the law of limitation and that the date of birth certificate issued by the Municipality was based on an order the plaintiff had obtained from the Court of Magistrate in C.Misc.No.150/2008. The trial Court had further said that according to the plaint averment the plaintiff had come to know of his date of birth in 2008 but had filed the suit on 30.01.2013. Noticing this, the High Court endorsed the view of the trial Court that the suit on the date of its filing was barred by the law of limitation. "The suit is not maintainable in view of the provisions of Article 58 of the Indian Limitation Act, 1963", ruled the High Court. "Article 58 of the Limitation Act provides three years' limitation to file suit for any declaration from the date when the right to sue first accrues", reasoned the Court to dismiss the appeal.

'Fraud' needs pleading

the Court.

The Court was considering appeal filed by an aggrieved defendant against whom a trial Court in Vijayapura decreed suit for declaration. The suit was filed seeking declaratory relief of cancellation of two deeds of Gifts one executed by certain Jadhav in favour of his wife, Laxmi Bai and another executed by Laxmi Bai in favour of the defendant in the suit. Of the two documents, the second one was sought to be set aside on the ground that it was not executed by Laxmi Bai at all, it is void, fraudulent and forged.

In the appeal, having regard to the rival contentions of the parties, the Court decided to consider the very pleadings of the parties in order to ascertain how the plaintiffs have laid challenge to the document executed by Laxmi Bai. Before looking into pleadings, the Court decided to take a look at the law on this aspect of the matter. Order VI Rule 4 of CPC mandates that "...in all cases in which the party pleading relies on any misrepresentation, fraud, breach of trust, willful default or undue influence, and in all other cases in which particulars may be necessary, particulars shall be stated in the pleading". The Court then went on to analyse the memo of Plaint to find out the contents thereof regarding the grounds of challenge to the Gift Deed. They were scanty. Except saying that 'children of Laxmi Bai taking undue advantage of Gift Deed executed in her favour by Jadhav, the defendants managed to get the Gift Deed from Laxmi Bai in their favour', there was nothing in the memo of plaint to challenge the Deed. Except "... few sentences nothing is there in the plaint specifically denying the execution of the said gift deed in favour of the defendant by Smt. Laxmi Bai", noted the Court. The Court tried to meangfully construe the contents of the plaint with regard to denial of execution of Gift Deed by Laxmi Bai in favour of the defendant. The Court did not find the challenge in the plaint to be serious one as required by law. Having noticed the pleading, the Court found "therefore, it gives the meaning that the plaintiffs have no serious dispute with regard to the execution of the said gift deed".

The Court then examined the prayer of the plaintiffs. The plaintiffs had only prayed for a declaration that the alleged gift deed by Laxmi Bai in favour of the defendant is not binding on them to the extent of the heritable share of late Anandrao, son of Laxmi Bai.

Having gone through the pleading and prayer of the plaintiffs the Court observed "...on plain understanding of the pleadings of the plaint, there is no specific denial with regard to the execution of the gift deed by Smt. Laxmibai in favour of the defendant nor there is any prayer for cancellation of the same". This apart "... no fraud or no forgery or no misrepresentation or any other circumstances of similar nature has been pleaded by the plaintiff in this regard".

Having noticed the lacunae in the case of the plaintiffs, the Court allowed the appeal and set aside the decree passed by the trial Court in favour of the plaintiffs.

খন্দো সৈশক্সক্সক্সক্স খন্দো বসমদ কাকস্টক্সক্স

Life : Rs.1010/-

**Send crossed cheque or DD drawn in favour of
LAHARI ADVOCATES' FORUM, BANGALORE
add Rs. 20-00 for outstation cheques.**

Mailing address:

**K. SURYANARAYANA RAO
8/340, Prabhat Complex, K.G. Road,
Bengaluru-09 Ph.: 98455 29448**

FORM IV (See Rule 8)

Statement about ownership and other particulars about newspapers Lahari Communique and Lahari Samvada

1. Place of Publication : Bengaluru
2. Periodicity of its Publication : Monthly
3. Printer's Name : Vee Kay Printers & Publishers
Nationality : Indian
(a) Whether a citizen of India ? : Yes
(b) If a foreigner, the country of origin : Not applicable
(c) Address : No.396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwara, Bengaluru-560 003
4. Publisher's Name : Lahari Advocates' Forum, Bengaluru
Nationality : Indian
(a) Whether a citizen of India ? : Yes
(b) If a foreigner, the country of origin : Not applicable
(c) Address : 2980, 'Laxmideep, 17th Cross, K.R.Road, B.S.K. II Stage, Bengaluru-560 070, represented by its authorized person, Prashanth Chandra S.N.
5. Editor's Name : Aravind M Neglur
Nationality : Indian
(a) Whether a citizen of India? : Yes
(b) If a foreigner, the country of origin : Not applicable
(c) Address : No. 400/32 & 33, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwara, Bengaluru-560 003
6. Names and addresses of individuals who own the newspaper and partners or shareholders holding More than one per cent of the total capital : Not applicable.

I, Prashanth Chandra S.N., authorised representative, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Date: 1-3-2018

Signature of publisher
(Prashanth Chandra S.N.)
For Publisher

HUMOUR

Judge : "why are you divorcing your wife?"

Husband: "We have major religious differences."

Judge : "What are those differences?"

Husband: "My wife thinks she is God and I don't agree".

For Lahari Legal Service & subscription contact:

K. Suryanarayan Rao - 9845529448

Anu Chengappa - 9980047780

C.M Kemepegowda - 9844180988

**Well wisher of the month C.S.Vishwanath,
Advocate, Bengaluru**

Obituary

**We regret to inform the sad
demise of the following**

- On 27-02-2018 Mr. K.V.Lakshminarasimhan, Advocate, at Bengaluru.
- On 28-02-2018 Mr. B.K.Rajkumar, Advocate, at Bengaluru.

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bangalore

Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bangalore-560 003.

Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bangalore-560 009

Editor : Aravind. M. Neglur.

aravindneglur@gmail.com

RNI No. KARBIL 2010/64911

ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ

ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿದ್ದಾನೆಂಬ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಿರ್ಣಯದ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಎದುರಿಸುವುದು, ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ಎದುರಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಕರಣದ ಗುಣಗಳಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತನಿಗೆ ಖುಲಾಸೆ ಆದರೂ ಅದೇನೂ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದು. ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ತೀರ್ಪು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದದ್ದು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅದು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥ ಅಲ್ಲ.

ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನೌಕರಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರ ತನಿಖೆಯನ್ನೂ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ್ ತನಿಖೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿತ್ತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಆರೋಪಿಯ ಜಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರೈವಸನಗೊಂಡಿತು. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ಅದರ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಸಾಬೀತಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ನೌಕರಿಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದ ಕಾರ್ಮಿಕ, ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟ್ಟೆ ಏರಿದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾಗೊಳಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಯಶಾಲಿಯೂ ಆದರು. ನಂತರ ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದ ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ರಿಟ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಿಟ್ ಅಪೀಲನಲ್ಲಿ ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೂ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲೇನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಂಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕಾಯಂ ಆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಎರಡೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಪ್ಪೆಸಗಿವೆ ಎಂದು ಉಭಯಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಾರ್ಮಿಕನ ವಜಾ ವಿಚಾರಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಆದದ್ದೆ ಹೊರತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಆದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಪೀಠ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಇದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿಸಿ ವಿರುದ್ಧ ವಿಠಲರಾವ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ-ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಉಭಯಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಈ ಪೀಠ ಅವೆರಡರ ಮಧ್ಯದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನ್ಯಾಯಪೀಠಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆಜ್ಞೆ ರದ್ದಾಗಿ ವಜಾ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆದೇಶ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಚುನಾವಣಾ ತಕರಾರು - ಚುನಾವಣಾ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಅರ್ಜಿ - ಪದಗಳ ಮಿಮಾಂಸೆ - ಯಾರ ಪರ?

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಯ್ಕೆಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಚುನಾವಣೆಗೂ, ಸಂಬಂಧಿತ ತಕರಾರಿಗೂ, ಈ ತಕರಾರಿನಂತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೂ, ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯೇ. ಇಂತಹ ಕಾನೂನಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಮಿಮಾಂಸೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥೈಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಮುಂಬೈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ಆಯೋಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿತು. 'ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ' ಎಂಬ ಪದಮಂಜದ ಮಿಮಾಂಸೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿತು. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಂತೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಮಿಮಾಂಸೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ವಿಜೇತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರ ಇರಬೇಕು.

ಲಘು ಮೊಟರ್ ವಾಹನದ ಚಾಲಕ - ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಲು ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದ ಚಾಲಕ - ಲಘು ಮೊಟರ್ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಿದ ಟ್ರಾಲಿ ಸಮೇತ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನ.

ಲಘು ಮೊಟರ್ ವಾಹನಗಳಾದ ಕಾರ್, ಜೀಪ್ ಚಲಾಯಿಸಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದವರೊಬ್ಬರು ಟ್ರಾಲಿ ಸಹಿತದ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಲಾಯಿಸಿದಾಗ ಅಪಘಾತವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈ ಚಾಲಕನನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಹಿತ ಅಥವಾ ರಹಿತ ಚಾಲಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು.

ಮೊಟರ್ ವಾಹನ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯ ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್ ಈ ಚಾಲಕನನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರಹಿತ ಚಾಲಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿತು. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ತರ್ಕದಂತೆ ಬರಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲಘು ವಾಹನವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರಕು ಸಾಗಾಣೆಯ ವಾಹನವಾಯ್ತು. ಲಘು ವಾಹನದ ಚಾಲಕ ಸರಕು ಸಾಗಾಣೆ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ ಎಂದಿತು ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್.

ಈ ತರ್ಕವನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾಲಿ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರಿನ ಲಕ್ಷಣ ಬದಲಾಗದು ಎಂದಿತು.

'ಶಿಕ್ಷೆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇರಬೇಕು'

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹತ್ತು ದಿನ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಅದನ್ನೇ ಜೇಲುವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆ, ಅಲ್ಲದೆ 'ಇಬ್ಬರೂ ತಲಾ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಪಾವತಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು.

ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅಪೀಲನಲ್ಲಿ ಈ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು 'ಅನ್ಯಾಯ' ಎಂದಿತು. "ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ದೂರುದಾರನ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಸವರಿದಂತೆ" ಎಂದಿತು, ಪೀಠ. ನಗಣ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಪೀಠ "ನ್ಯಾಯಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರಷ್ಟೆ ಸಾಲದು ಮಾಡಿದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅದಾಗಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಪ್ರದಾನ ಆಗಿಲ್ಲ", ಎಂದಿತು.

ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅವಧಿಯ, ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲು ಇರುವ ವಿವೇಚನಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಒಪ್ಪಿಯೂ "..... ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕು", ಎಂದಿತು.

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ವಿಧಿಸಿರುವ ನಗಣ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು, ಈ ಎರಡನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ತಾನೇ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತಲಾ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸೆರೆವಾಸ ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿತು.

ಸಂವಿಧಾನ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೧೭(೪)-ಪಿಂಚಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ - ಸುಳ್ಳು ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ - ಇದರಂತೆ ಮೀಸಲು ಸೌಲಭ್ಯದಡಿ ನೌಕರಿ - ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ-ನೌಕರನಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಲಭ್ಯವೆ?

ತಾನು ಹಿಂದೂ-ಭೂವಿ ಜಾತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೀಸಲಿನಡಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಕ ಪಡೆದರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಸಾಬೀತಾಯಿತು. ಕಾರಣ ಕೇಳಿ ನೌಕರನಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿದಾಗ ಅವರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದು ವಜಾ ಆದರೂ ಅವರ ನೌಕರಿ ಉಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರಕುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆಜ್ಞೆ.

ನೌಕರ ನೌಕರಿ ಮುಗಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಸರಕಾರ ಪಿಂಚಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಈ ನೌಕರ ಮತ್ತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಲೇರಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ

- ಪಿಂಚಣಿ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಳಲು ವ್ಯಕ್ತಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿ ಬರಬೇಕು.
- ಈ ನೌಕರ ನೌಕರಿ ಗಳಿಸಿದ್ದ ವಂಚನೆಯ ಆಧಾರದಂತೆ.
- ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಹೇಳಿದೆ.
- ನೌಕರಿ ಮಾಡಿ ನಿವೃತ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದೊಂದೆ ಪಿಂಚಣಿ ಗಳಿಸಲು ಸಕಾರಣ ಅಲ್ಲ.
- ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೧೭(೪)ರಂತೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲೂ ಅರ್ಹರಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅವರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

ಕಾಲ ವಿಸ್ತರಣೆ...

ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಈ ಕಾನೂನು ಈಗಿರುವಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಮಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. "ಒಟ್ಟು ಮುವತ್ತು ದಿನ ಮೀರದಂತೆ" ಎಂಬ ಪದಪೂಜವನ್ನು ಕಲಂ ೧೪೮ರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದು ೧೯೯೯ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಪರಿಮಿತ ಅಧಿಕಾರ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ೩೦ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು.

೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ ಸಂಹಿತೆಗೆ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಾಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಸೇಲಂ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿದೆ ತಾನೇ? ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಪೀಠ ಕಲಂ ೧೪೮ರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹಾಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಅಂದಿನ ಸೇಲಂ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅಧರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಕಾಲ ಪ್ರಕರಣದ ವಿವರಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ನಾಸಿಕ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಭಂಡಾರಿಯವರ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಕ್ರಿಯೊಂದನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಜಾರಿ ಪಿಟಿಶನ್ ದಾಖಲಿಸಿತು. ದಿನಾಂಕ ೨೯.೦೭.೨೦೦೩ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಡಿಕ್ರಿದಾರ ಹಾಜರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಜಾರಿ ಪಿಟಿಶನ್ನನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಈ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಮಿಸೆಲೇನಿಯಸ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವಜಾಗೊಂಡ ಜಾರಿ ಪಿಟಿಶನ್ನನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೇಳಿತು. ಈ ಅರ್ಜಿಯೂ ವಜಾ ಆಯಿತು. ನಂತರ ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತನ್ನ ಪರ ಆಜ್ಞೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಯಶಸ್ವಿ ಆಯಿತು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ತುಂಬದರೆ ವಜಾ ಆದ ಪಿಟಿಶನ್ನನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂದಿತು. ಈ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಂದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಖರ್ಚು ತುಂಬಲು ಕೊನೆಯ ತಾರೀಖನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿತು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಆಜ್ಞೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ 'ಈ ದಿನ ರೂ.೨೫,೦೦೦/- ಖರ್ಚಾಗಿ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಜಾರಿ ಪಿಟಿಶನ್ನನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಅರ್ಜಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಾಲಾವಧಿಯ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಮತ್ತೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿತು. ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ನಂತರ ಖರ್ಚು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಕೋರಿತು. ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನಿಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿನ್ನಡೆ ಆಯಿತು. ಮುವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಇಂತಹ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನಿನ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

ನಂತರದ ಹಂತವೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು. ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ೨೦೦೫ ರ ಸೇಲಂ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಕಲಂ ೧೪೮ ಕ್ಕೆ ತಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 'ಮೊದಲನಂತೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದ ನಂತರ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವ ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ಸಾರಬೇಕು' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಮುವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಅವಧಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವಂತಹ ನೈಜ ಕಾರಣದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇರಬಹುದು ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ 'ಕಲಂ ೧೪೮ರಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಧಿ ಕೇವಲ ಮುವತ್ತು ದಿನಗಳು. ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಧಿ ಬೇಡುವ ಪ್ರಕರಣ ಬಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಲಂ ೧೫೧ರಂತೆ ತನ್ನ ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಅಧಿಕಾರ ಬಳಸಿ ಅಂತಹ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು' ಎಂದಿತ್ತು. ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿತು.

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನಿನ ಮನವಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅಪೀಲು ವಿಲೇ ಆದ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ತುಂಬುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ತುಂಬದರೆ ವಜಾ ಆದ ಜಾರಿ ಪಿಟಿಶನ್ ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು.

ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು...

ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ವಾದಿ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪಾಲಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಈ ದಾವಾದ ವಾದ ಪತ್ರದಂತೆ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದಿಂದ ವಾದಿ ಹೊರ ಬಂದಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹೊರ ಬರುವಾಗ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರ ಹೆಸರಲ್ಲ ಹಕ್ಕು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪತ್ರ (Deed of Relinquishment) ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ವಾದಿಯಿಂದ ಮೋಸ, ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳು ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವಂತಹ ಸಾಕ್ಷ್ಯವೇ ಅಲ್ಲರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ವಾದಿಯ ದಾವಾ ವಜಾ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅಪೀಲು ಇದಾಗಿತ್ತು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನದ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಆಪಾದನೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭವನೀಯವಾದದ್ದು ಆಗಿತ್ತು. ಹಕ್ಕು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪತ್ರದ ನಂತರ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಈ ಆಸ್ತಿಯ ಖಾತೆಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದಿ ತಕರಾರು ತೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಮೋಸ, ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ವಾದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಅಪೀಲು ವಜಾ ಆಯಿತು.

ದಾವಾ ಹೂಡುವ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಸ್ನೇಹಿತ...

ಎರಡನೆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂಗಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಾವಾ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದ್ದು ಹಿಂದೂ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮತ್ತು ಪಾಲಕತ್ವ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೪೩(ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ 'ಪಾಲಕ' ಎಂದರೆ ಸಹಜ ಪೋಷಕ ಅಥವಾ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಮರಣ ಶಾಸನದಂತೆ ನೇಮಿಸಿದ ಪೋಷಕ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೇಮಿಸಿದ ಪೋಷಕ ಅಥವಾ ಪೋಷಕತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ಪೋಷಕ ಅಥವಾ ಪಾಲಕ. ಇದರಂತೆ ನಿಂಗಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ ಪೋಷಕನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಾವಾ ವಜಾ ಮಾಡಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ದಾವಾ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆಯೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆಯೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಎತ್ತಲು ಅನುಮತಿಸಿದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅದನ್ನು ವಾದಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಉತ್ತರಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು.

ಸಂಹಿತೆಯ ಆಜ್ಞೆ ೩೧ರಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಇದೆ ಆಜ್ಞೆಯು ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ವಿರುದ್ಧ ಯಾರಾದರೂ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರೆ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ನೇಹಿತನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ Guardian add litem ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಈ ಆಜ್ಞೆಯು ವಾದಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ, ಪ್ರತಿವಾದಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಗಿನ ೨೦೦೩ರ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಗೌಂಡರ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು 'ಪೋಷಕ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತನ ದಾವಾ ಖರ್ಚಿನೊಂದಿಗೆ ವಜಾ ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತ ಖರ್ಚು ಕೊಡಲು ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥ ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುವ ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಎಂದರೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸು ವಾದಿಯಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡಲು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ನೇಹಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಹಿಂದೂ ಪೋಷಕ ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆಯ ಪೋಷಕ, ಸಂಹಿತೆಯ ಸ್ನೇಹಿತ (next friend) ಮತ್ತು guardian add litem ಎಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತು.

ಇವರಿಗೆ,

ತೆರೆದ ಅಂಚೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಬಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೮, ೨೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೯

ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೆ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಸಂ. ೨೯೬, ಲೋಕಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೨. ಸಂಪರ್ಕ : aravindneglur@gmail.com

KARBIL 01707/10/1/2009-TC

RNI No. KARBIL 2010/64911

ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಲೂರ